

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tas-16 ta' Dicembru, 2002

Citazzjoni Numru. 2596/1999/1

**Ian Pace Bardon u Anna Pace Bardon mart l-istess
Ian Pace Bardon ghal kull interess li jista' jkollha**

**Vs
Gozo Channel Co. Ltd.**

Il-Qorti.

PRELIMINARI

Rat **l-att tac-citazzjoni** li permezz taghha gie premiss illi l-attur Kaptan Ian Pace Bardon kien gie mpjegat mas-socjeta' konvenuta permezz ta' ittra ta' ingagg datata 9 ta' Gunju, 1994 (Dok.A);

Premess illi ai termini tal-istess ittra Dok A, l-attur kellu jkollu salarju gross ta' tmint elef u hames mitt lira Maltin (Lm8,500) fis-sena, u cioe' elfejn u disgha mitt lira Maltin

Kopja Informali ta' Sentenza

(Lm2,900) izjed mis-salarju tal-kaptana l-ohra impjegati mas-socjeta' konvenuta, u dana peress illi l-attur kien u ghadu fil-pussess ta' kwalifiki professjonali superjuri ta' dawk tal-kaptana l-ohra mpjegati mas-socjeta' konvenuta;

Premess illi ai termini tal-istess Dok.A, l-kundizzjonijiet tal-impjieg l-ohra tal-attur kellhom jigu regolati taht il-kundizzjonijiet tal-ftehim li jirregola l-impjieg tal-kaptana l-ohra mpjegati mas-socjeta' konvenuta (Dok.B), liema ftehim pero' skada fl-1 ta' Jannar, 1993;

Premess illi l-ftehim Dok.B jipprovdi kemm ghall-*sick leave* u *bereavement leave*, ghal *days of rest*, *vacation leave* u festi pubblici, kif ukoll ghall-granet minimi li kull kaptan ghandu jahdem fis-sena;

Premess illi l-attur effettivament hadem aktar mill-granet minimi ta' xoghol rikjesti mill-imsemmi Dok. B, u ghaldaqstant ai termini tal-istess ftehim gie ntitolat ghall-hlas tal-*bereavement leave* kif ukoll ghas-*sick leave* kif ukoll ghall-*overtime*;

Premess illi fit-3 ta' Mejju, 1997, miet George Ferris, missier il-mara tal-attur, l-attrici Anne nee' Ferris, u ghaldaqstant l-attur kien intitolat ghall-erbat ijiem *bereavement leave*;

Premess illi fit-28 ta' Mejju, 1997, miet Anthony Pace Bardon, hu l-attur u ghaldaqstant kien intitolat ghall-erbat ijiem *bereavement leave*;

Premess illi l-attur kien intitolat ghall-wiehed u ghoxrin (21) gurnata *sick leave* mill-11 ta' Dicembru, 1996 sal-31 ta' Dicembru 1996 u sitt ijiem *sick leave* mill-1 ta' Jannar, 1997 sas-6 ta' Jannar, 1997;

Premess illi s-socjeta' konvenuta ma hallsitx lill-attur ghalkemm interpellata permezz ta' ittra ufficjali datata 15 ta' Settembru, 1999 is-somma ta' mitejn u wiehed u sebghin lira Maltin (Lm271) rapprezentanti *bereavement leave*, is-somma ta' tmien mija u tnax-il lira Maltin (Lm812) rapprezentanti *sick leave*, komplessivament ammontanti

ghall-elf u tmenin lira Maltin (Lm1,083) lilu spettanti kif fuq spjegat;

Premess illi s-socjeta' konvenuta ffirmat ftehim gdid fil-5 ta' Awissu, 1998 (Dok.C) mal-kaptana l-ohra mpjegati maghha sabiex jigi sostitwit il-ftehim (Dok.B) u permezz ta' liema ftehim gdid il-kaptana l-ohra mpjegati mas-socjeta' konvenuta inghataw zieda sostanzjali fis-salarju taghhom tant illi b'hekk id-differenza bejn is-salarju originali tal-attur u dik tal-kaptana l-ohra saret inezistenti u dana peress l-attur ma nghata l'ebda zieda u peress illi permezz tal-istess ftehim, il-kaptana l-ohra mpjegati mas-socjeta' konvenuta nghataw arretrati fis-salarju taghhom u dawn l-arretrati ma nghatawx lill-attur;

Premess illi l-attur kien intitolat skond il-ftehim Dok. C, ghall-tlett mija u wiehed u sittin lira Maltin (Lm361) rapprezentanti *overtime*;

Premess illi l-attur ittermina l-impjieg tieghu fit-12 ta' Lulju, 1999;

Ghaldaqstant l-atturi talbu lil din il-Qorti, ghar-ragunijiet premissi:

1. Tiddikjara li s-socjeta' konvenuta hija debitrice tal-atturi fis-somma komplessiva ta' elf erba' mija u erbgha u erbghin lira Maltin (Lm1,444) dovuti lilhom kif fuq spjegat;
2. Tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallas lill-atturi s-somma komplessiva ta' elf erba' mija u erbgha u erbghin lira Maltin (Lm1,444) dovuti lilhom kif fuq spjegat;
3. Tiddikjara li l-attur kellu dritt ghall-zieda fis-salarju tieghu mill-1 ta' Jannar, 1998, proporzjonata ghaz-zieda percepita mill-kaptana l-ohra permezz tal-ftehim Dok. C kif ukoll dritt ghall-arretrati li nghataw lill-kaptana l-ohra mpjegati mas-socjeta' konvenuta kif ukoll is-somma ta' Lm361 rapprezentanti *overtime*;
4. Tillikwida z-zieda u l-arretrati spettanti lill-attur sat-12 ta' Lulju, 1999 skond it-talba precedenti;

Kopja Informali ta' Sentenza

5. Tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallas lill-atturi s-somma hekk likwidata skond it-talbiet precedenti;

Bl-ispejjez u l-imghax.

Rat id-dikjarazzjoni guramentata tal-attur;

Rat in-**nota tal-eccezzjonijiet** tas-socjeta' konvenuta a fol. 51 fejn eccepjet:

1. Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante illi ma hemm ebda ammont dovut lill-attur ghar-rigward tal-impieg tieghu.

2. Salvi eccezzjonijiet ohra.

PROVI

L-attur xehed li kien accetta l-offerta' ta' xoghol mal-Gozo Channel (Dok A a fol. 6). Huma kienu obbligati jahdmu 225 *working days* fis-sena u meta jahdmu granet zejda kienu jigu maghdudin fl-ahhar ta' Dicembru u mbaghad fi Frar jew Marzu dawn il-granet *extra* kienu jigu mhallsa b'din is-sistema. Kompla jghid li Mario Grech, Fleet Mangement Executive tal-Gozo Channel, kien spjegalu li l-istruttura tas-salarji gddida ta' Master Mariner kienet ser tigi nkorporata fil-ftehim kollettiv gdid billi l-ftehim antik kien skada u fil-prezent ma kienx hemm dak is-salarju li kienu qed joffrulu billi ma kienx hemm impjegati bic-certifikat bhal tieghu. Hu qed jitlob **Lm812 ghal Sick leave**. Fin 1996 kien hadem erbghin (40) gurnata *extra* u kien ha wiehed u ghoxrin (21) gurnata *sick leave*. Il-kumpanija naqsietlu ghoxrin (20) gurnata mill *extra* u dana nonostante li skond l-artikolu 11 tal-ftehim kollettiv hu kien intitolat ghal ghoxrin (20) gurnata *sick leave at full pay* (Ara Dok PB 5 u PB 6).

Dwar it-talba tieghu ghal **Lm271.17 bereavement leave qal li** skond il-ftehim hu setgha jiehu erba' (4) *working days bereavement leave*. Hu ma nghatax tmint ijiem

skond id-Dok PB 8 u PB 9 billi skond il-konvenuti l-*wording* tal-ftehim dwar il-*bereavement leave* huwa identiku ghal dak l-artikolu fuq is-*sick leave*.

Dwar iz-**zieda fis-salarju** li qed jitlob qal li fil-1998 gie iffirmit ftehim kollettiv gdid bejn il-konvenuti u l-Union (dak iz-zmien hu kien membru). F'dan il-ftehim gew stipulati salarji godda u kundizzjonijiet ohra tax-xoghol. Is-salarji tal-kaptana l-ohra gew kollha mizjuda b'cirka 20% biex hekk id-differenza fis-salarju li kienet tezisti bejn is-salarju tieghu u dak tal-kaptana l-ohra saret prattikament inezistenti. Is-salarju tieghu ma zdiex. Madankollu l-kumpanija bdiet tapplika l-kundizzjonijiet tal-ftehim kollettiv il-gdid fil-konfront tieghu wkoll. Fil-fatt gie mhallas is-sieghat *overtime* mill-ewwel ta' Jannar, *extra working days, fuel allowance* etc. Effettivament hu waqa' taht il-*40 hour week* u kwalunkwe gurnata *sick leave* bdiet tigi mhallsa. Fejn jaqbillha l-kumpanija bdiet tapplika l-*agreement* il-gdid izda fir-rigward tas-salarju baqghet tapplika l-*agreement* antik. Skond ic-Chairman il-gdid John Sullivan, hu rrikonoxxa li hu kellu salarju differenti minhabba l-kwalifiki tieghu u meta ma hax iz-zieda giet krejata anomalija li l-istess Chairman intrabat li jissana - Dok PB 7 a fol. 68.

Dwar it-talba ghal **Lm316 Arretrati** hu spejga li ma nghatax Lm361 bhala arretrati skond l-*agreement* ghall-*overtime* liema somma c-Chairman kien approva ghall-pagament - ara Dok PB 7.

Paul Abela xehed li kien Chairman tal-Gozo Channel Co Ltd bejn 1992 u 1997. L-attur kien gie mpjegat bhala Master Mariner Class 1. Billi dan kien grad gdid l-attur gie offrut salarju akbar mill-kaptana l-ohra li ma kellhomx dina l-kwalifika. Peress illi s-salarju ta' dan il-grad kien holoq differenza bejn il-grad skond il-kwalifiki, din id-differenza bejn salarji kellha tibqa' riflessa anke meta l-kaptana bi kwalifiki anqas kellhom is-salarju taghom rivedut. Dan ifisser illi s-salarju ta' l-attur kellu anke jerga jigi rivedut proporzjonalment ma' tal-kaptana l-ohra (fol. 77).

Joseph Angilieri Head Human Resources xehed li l-ftehim kollettiv li gie effettiv mill-1 ta' Jannar, 1989 sal-1 ta' Jannar, 1993 ma kienx japplika ghall-attur b'mod dirett billi sar qabel ma hu beda jahdem mas-socjeta' konvenuta. L-attur kellu ftehim personali skond l-ittra Dok A fol. 6 bl-addizzjonijiet skond l-agreement Dok B. Kellu *gross salary* ta' Lm8,500 per annum. *Other terms and conditions of employment will be the same as those currently applicable for masters.* Dwar id-Dok C, ftehim kollettiv gdid, l-attur qatt ma ghamel parti minnu billi hu kien taht ftehim personali.

Dwar il-**Bereavement leave u sick leave** ix-xhud qal li skond id-Dok B l-attur kellu jahdem 225 granet u ta' dana jithallas tant fix-xahar oltre l-*allowances*. Fl-ahhar tas-sena jsiru l-konteggi u jekk l-attur ikun hadem 225 granet jithallas tal-granet *extra* skond il-ftehim - Art 3:1. Kull *sick leave* u *bereavement leave* li jiehdu l-kaptana huwa parti mill-ftehim b'mod generali u tagghom jithallsu s-salarju dovut. Il-mitejn u hamsa u ghoxrin (225) gurnata m'ghandhomx x'jaqsmu mas-*sick leave*. Dawn huma granet li kellu jahdem. Kull granet *extra* li jahdem kien jithallas pro rata. Tas-*sick leave* l-attur kien jithallas. Ma jnaqqsu homlux mill-paga.

Dwar il-**Lm361 overtime** fil-1998 dana thallas. Skond id-dok a fol. 92 hu thallas Lm218.90 mhux Lm361.

Dwar it-talba ghall **zieda fis-salarju** proporzjonata ghaz-zieda percepita mill-kaptana l-ohra bil-ftehim il-gdid kif ukoll dritt ghall-**arretrati** hu kien spjega lill attur li ma jistax jiehu dak li ma kienx jaghmel parti minnu. Biz-zieda li hadu l-kaptana l-ohra, xorta ma lahqux l-ammont tas-salarju ta' l-attur. In kontroezami qal li l-*agreement* il-gdid ma kienx japplika in toto ghall-attur ghax hu kellu *personal agreement* fuq is-salarju. Is-sieghat tax-xoghol kienu regolati bil-*collective agreement* il-gdid. Hu kellu 40 *hour week*.

KONSIDERAZZJONIJIET

L-attur qed jitlob is-somma ta' Lm271.17 bhala *bereavement leave* mehud fis-sena 1997; Lm812 bhala *sick leave* ghall perjodu bejn il-11 ta' Dicembru, 1996 u s-6 ta' Jannar, 1997 u Lm361 bhala arretrati ta' *overtime* ghall perjodu bejn Jannar, 1998 u Gunju, 1998. Qed jitlob ukoll li jithallas iz-zieda fis-salarju tieghu mill-1 ta' Jannar, 1998 sat-12 ta' Lulju, 1999, proporzjonata ghaz-zieda percepita' mill-kaptana l-ohra permezz tal-ftehim Dok. C. L-attur qed jitlob is-somom ta' Lm2,581 u Lm1,506 bhala zieda.

Il-konvenuti qed jissottomettu li l-ebda ammont ma huwa dovut ghall *bereavement* u *sick leave* billi dana thallas mas-salarju. L-arretrati ta' Lm361 thallsu, u l-attur ma hux intitolat ghall zieda fis-salarju billi hu ma kienx parti fil-ftehim kollettiv il-gdid li kien japplika ghall kaptana l-ohra.

Dwar il-*bereavement leave* u *sick leave*.

Mill-provi prodotti jirrizulta li l-attur kien gie mpjegat a bazi ta' *personal agreement* Dok A fol. 6 u kellu jircievi salarju ta' Lm8,500 u l-kondizzjonijiet l-ohra applikabili kienu dawk tal-*collective agreement* Dok B li ghalkemm kien skada pero' kien ghadu applikabbili billi ma kienx gie iffirmat *collective agreement* iehor gdid.

L-attur kellu jahdem 225 granet tax-xoghol u jekk jahdem granet *extra* jithallas taghhom, L-attur kellu dritt ghal *special leave* ta' erbat (4) *working days at full pay* bhala *bereavement leave* u ghoxrin (20) *working days at full pay* bhala *sick leave*.

F'dan il-kaz l-attur qed jippretendi li kellu jithallas ta' mitejn u tlieta u sittin (263) *working days* oltre wiehed u ghoxrin (21) gurnata *sick leave*. Il-konvenuti hallsuh biss ta' mitejn u tlieta u erbghin (243) *working days* billi il-wiehed u ghoxrin (21) gurnata *sick leave* gew imnaqqsa mill extra days li hadem. Il-konvenuti qed isostnu li l-ghoxrin (20) *days sick leave* ghandhom jigu nkluzi fimatejn u hamsa u ghoxrin (225) gurnata li kien obligat li jahdem skond para. 3 tal-ftehim kollettiv. Il-kumpanija konvenuta qed issostni li effettivament l-attur hadem ghoxrin (20) gurnata

extra biss. Il-mitejn u hamsa u ghoxrin (225) gurnata m'ghandhomx x'jaqsmu mas-*sick leave*. Dawn huma granet li l-attur kellu jahdem. Bl-istess ragunament il-kumpanija konvenuta m'accettatx li thallas lill-attur tmient (8) ijiem *bereavement leave* li hu talab.

Il-Qorti hi tal-fehma li f'dana l-kaz l-attur mhux intitolat ghall dawn il-granet bhala *sick leave* u *bereavement leave* billi s-*sick leave* u *bereavement leave* kienu parti mill-ftehim b'mod generali u taghhom jithallas fis-salarju dovut (Angileri). Tant hu hekk li meta l-attur kien *sick* bejn Dicembru, 1996 u Jannar, 1997 u meta kellu zewg kazi ta' mwiet fil-familja, hu thallas is-salarju kollu dovut tax-xahar. Tas-*sick leave* l-attur kien jithallas u ma jnaqqsuhomlux mill-paga.

Illi l-attur kien intrabat li jahdem mitejn u hamsa u ghoxrin (225) gurnata tax-xoghol u jithallas ukoll ta' kull gurnata *extra* li jahdem aktar mill-mitejn u hamsa u ghoxrin (225) gurnata, imma dawn irid ikun effettivament hadimhom. Fil-kaz in ezami l-attur hadem biss ghoxrin (20) gurnata *extra* u l-ohrajn ma kienux granet ta' xoghol imma *sick leave*. Tas-*sick leave* l-attur thallas, izda ma tistax tghodhom bhala granet ta' xoghol *extra*. Is-*sick leave* ma kellux x'jaqsam mal-mitejn u hamsa u ghoxrin (225) gurnata li ntrabat li jahdem. Meta tigi biex tikkalkola l-granet *extra* li hadem meta tghodd is-*sick leave*.

Ghalhekk dawn l-ammonti mitluba ma jistghux jinghataw lill-atturi.

Kwantu ghat-talba ghall arretrati ta' overtime ta' Lm361

Il-konvenuti qed jissottomettu li dana l-ammont thallas. Joseph Angilleri esebixxa d-dokument JA a fol. 92 minn fejn jirrizulta li ghall perjodu mitlub l-attur thallas Lm218.90 u d-differenza hija dovuta ghat-tnaqqis fejn jirrigwarda l-*overtime* mahdum taht it-tlett kwarti (ara klawsola 35 tal-Dok. C). Il-konvenuti spjegaw li l-ammont fid-Dok JA kellu jkun ta' Lm13,916.89 u mhux Lm14,135.80 u dan billi kien hemm zball fl-addizzjoni. Id-differenza mal P3, ta' Lm195,

hija dovuta ghal gimghatejn *allowances* bejn l-14 u l-ahhar ta' Dicembru li thallsu f'Jannar tas-sena 1999.

Illi skond il P3 a fol. 94, fil-1998 l-attur thallas Lm13,722 u mhux Lm14,135.80 fol. 92 jew Lm13,916.89. Il-kontestazzjoni hija dwar jekk sarx dan il-pagament u l-oneru tal-prova qieghed fuq il-konvenuti. F'dan il-kaz il-konvenuti gabu biss *statement* li huwa inezatt, hu kontestat mill attur u kontradett minn dokument ufficjali mahrug mill-istess socjeta' konvenuta.

Illi ghalhekk dana l-ammont ghandu jithallas lill-atturi billi l-konvenuti, apparti li kien hemm accettazzjoni li kellu jithallas, il-konvenuti ma gabux provi sodisfacenti biex juru li effettivament huma hallsu l-ammont mitlub.

Kwantu ghat-talba l-ohra ta' l-attur biex tigi likwidata z-zieda fis-salarju mill-1 ta Jannar 1998, proporzjonata ghaz-zieda percepita mill-kaptana l-ohra permezz tal-ftehim Dok. C, il-konvenuti qed jikkontendu li l-attur mhux intitolat ghall zieda billi l-attur ma kienx parti mill *collective agreement* il-gdid imma kien taht ftehim personali - Dok A.

L-attur xehed li bil-ftehim kollettiv gdid Dok C l-kaptana l-ohra nghataw zieda ta' 20% cirka u b'hekk id-differenza ezistenti bejn is-salarju tieghu u tal-kaptana l-ohra, inqas kwalifikati minnu, saret kwazi inezistenti.

L-attur xehed li l-kumpanija bdiet tapplika l-kundizzjonijiet tal-ftehim kollettiv il-gdid fil-konfront tieghu wkoll. Fil-fatt gie imhallas is-sieghat *overtime* mill-ewwel ta' Jannar, *extra working days, fuel allowance etc.* Effettivament hu waqa' taht il- *forty (40) hour week* u kwalunkwe gurnata *sick leave* bdiet tigi mhallsa. Ghalhekk fejn jaqbillha l-kumpanija bdiet tapplika l-*agreement* il-gdid fil-konfront tieghu izda fir-rigward tas-salarju baqghet tapplika l-*agreement* antik (ara nota tal-konvenuti para 11).

L-attur ipproduca dokument Dok PB 7 a fol. 68 li juri li skond ic-Chairman il-gdid John Sullivan dan rrikonoxxa li l-attur kellu salarju differenti minhabba l-kwalifiki tieghu u

meta ma hax iz-zieda giet krejata anomalija li l-istess Chairman intrabat li jissana.

Fuq dana xehed ukoll Paul Abela, ex Chairman tal-Gozo Channel Co Ltd bejn il-1992 u l-1997, li qal li l-attur kien gie mpjegat bhala Master Mariner Class 1 u billi dan kien grad gdid l-attur gie offrut salarju akbar mill-kaptana l-ohra li ma kellhomx dina l-kwalifika. Peress illi s-salarju ta' dan il-grad kien holoq differenza bejn il-grad skond il-kwalifika, din id-differenza bejn salarji kellha tibqa' riflessa anke meta l-kaptana bi kwalifika anqas kellhom is-salarju taghhom rivedut. Dan ifisser illi s-salarju ta' l-attur kellu anke jerga jigi rivedut proporzjonalment ma' tal-kaptana l-ohra (fol 77).

Joseph Angilieri xehed in kontroezami li l-*agreement* il-gdid ma kienx japplika in toto ghall-attur ghax hu kellu *personal agreement* fuq is-salarju. Is-sieghat tax-xoghol kienu regolati bil-*collective agreement* il-gdid. Hu kellu *forty (40) hour week*. Skond id-Dok JA a fol. 92 l-attur beda jithallas skond il-ftehim kollettiv gdid. Dan ifisser li l-ftehim kollettiv il-gdid kien qed jigi applikat ghall attur b'zieda ta' sieghat ta' xoghol izda minghajr zieda fis-salarju.

Illi ghalhekk jirrizulta mill-provi prodotti li l-attur hu ntitolat li jizdied fis-salarju proporzjonalment maz zieda li hadu l-kaptana l-ohra bil-ftehim kollettiv gdid Dok C, mhux ghax hu kien parti fil-ftehim kollettiv gdid, (ghalkemm hafna minnu gie applikat fil-konfront tieghu), imma biex tinzamm id-differenza fis-salarju minhabba kwalifika li kellu l-attur u li qabel kienet riflessa fis-salarju tieghu.

DECIZJONI

Ghal dawn il-motivi

il-Qorti tiddeciedi

billi tiddikjara li s-socjeta' konvenuta hija debitrice tal-atturi fis-somma ta' tlett mija u wiehed u sittin lira Maltin (Lm361) bhala arretrati ta' *overtime* ghall perjodu bejn Jannar, 1998 u Gunju, 1998 u li l-attur kellu dritt ghall-

Kopja Informali ta' Sentenza

zieda fis-salarju tieghu mill-1 ta Jannar, 1998, proporzjonata ghaz-zieda percepita' mill-kaptana l-ohra permezz tal-ftehim Dok. C fl-ammonti ta' elfejn hames mija u wiehed u tmenin lira Maltin (Lm2,581) u elf hames mija u sitt liri Maltin (Lm1,506);

Tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallas lill-atturi s-somma ta' tlett mija u wiehed u sittin lira (Lm361) u z-zieda likwidata skond it-talbiet precedenti.

Bl-imghax mid-data tas-sentenza u bl-ispejjez kwantu ghall zewg terzi ghall-konvenuti u terz ghall-atturi.

-----TMIEM-----